

Evaluarea la disciplina Psihologie în cadrul examenului național de bacalaureat 2011

Introducere

Conform **Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat – 2011**, aprobată prin ordinul MECTS nr. 4799/31.08.2010, la examenul de bacalaureat 2011 elevii pot opta, în cadrul probei E. d), în conformitate cu filiera, profilul și specializarea urmate, pentru una dintre următoarele discipline socio-umane: filosofie, logică și argumentare, economie, psihologie și, după caz, sociologie.

Pentru disciplina **Psihologie** pot opta, în cadrul probei scrise E. d), elevii care au absolvit liceul la profilul umanist din filiera teoretică, la profilul servicii din filiera tehnologică și la toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

Structura probei scrise la disciplina Psihologie

Structura probei scrise la disciplina **Psihologie** cuprinde trei subiecte, fiecare a câte 30 de puncte. Subiectele vor conține itemi cu alegere duală, itemi cu răspuns scurt/ de completare, itemi tip întrebare structurată, itemi tip rezolvare de situații problematice și itemi tip eseu cu răspuns restrâns (minieseu).

Subiectele de bacalaureat nu vizează conținutul unui manual anume. Manualul școlar reprezintă doar unul dintre suporturile didactice utilizate de către profesori și elevi în vederea formării competențelor prevăzute de programa școlară.

Competențe de evaluat la disciplina Psihologie

- Utilizarea adecvată a conceptelor specifice psihologiei
- Analizarea și exemplificarea proceselor psihice, a componentelor personalității, precum și a corelațiilor dintre ele

- Explicarea specificului și a rolului/importanței diferitelor categorii de procese psihice și componente ale personalității pornind de la elemente date (situații de viață, texte, concepte)
- Argumentarea unui punct de vedere personal referitor la o anumită problemă psihologică

Precizări privind evaluarea probei scrise la disciplina Psihologie

Ponderea diferitelor tipuri de comportamente evaluate în cadrul probei scrise a examenului de bacalaureat 2011, la disciplina **Psihologie** este ilustrată în tabelul de mai jos:

Competență	Cunoștințe, abilități/ deprinderi, atitudini				
Tip de comportament					
Comportamente cognitive	Cunoaștere	Înțelegere	Aplicare	Analiză –Sinteză	Evaluare
Pondere	20%	30%	15%	20%	15%

Competențele de evaluat, înscrise în programa pentru examenul de bacalaureat 2011 la disciplina **Psihologie** sunt urmărite, în cadrul probei scrise, având în vedere raportul dintre competență și comportamentele cognitive corespunzătoare, conform prezentării anterioare.

Examenul de bacalaureat 2011
Proba E. d)
Proba scrisă la Psihologie

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- **Toate subiectele (I, II și III) sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.**

MODEL

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

A. Citiți cu atenție enunțurile următoare.

1. Trăsăturile de temperament pot fi compensate prin dezvoltarea unor însușiri caracteriale menite să suplinească eventualele neajunsuri.
2. Deși reprezentarea apare în absența acțiunii directe a obiectelor asupra analizatorilor și are o intensitate mai slabă decât percepția, însușirile importante sunt mai accentuate în reprezentare.
3. Aptitudinile constituie latura dinamico-energetică a personalității.
4. Inteligența umană se concretizează, printre altele, în capacitatea de a face față diverselor situații problematice noi, imprevizibile.
5. Personalitatea dispune de o anumită plasticitate, nu este total rigidă, putându-se restructura și perfecționa sub presiunea condițiilor de mediu.
6. Realizarea unei reprezentări depinde de acțiunea unei anumite categorii de stimuli și de existența unui anumit aparat specializat în receptarea și prelucrarea acestora.

a) Pentru fiecare dintre enunțurile de la 1 la 5, scrieți cifra corespunzătoare enunțului și notați în dreptul ei litera A, dacă enunțul este adevărat, sau F, dacă enunțul este fals. **10 puncte**

b) Pentru enunțul 6, transcrieți cuvântul/sintagma care determină caracterul eronat al enunțului, realizând totodată și înlocuirea cuvântului/sintagmei, astfel încât enunțul să devină adevărat. **10 puncte**

B. Precizați două caracteristici ale tipului temperamental sangvinic, potrivit tipologiei lui I.P. Pavlov. **6 puncte**

C. Construiți un enunț, corect din punct de vedere psihologic, care să evidențieze o relație între *percepție și reprezentare*. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

Capacitatea unei persoane de a realiza combinări și remodelări originale, de a omite sau adăuga un element la o totalitate sau de a înlocui ceea ce este banal, uzual, cu ceea ce este nou, inedit, pentru a obține rezultate nemaiîntâlnite, constituie ilustrarea unei personalități creative.

- A. Menționați doi factori care contribuie la dezvoltarea creativității. **4 puncte**
- B. Descrieți succint creativitatea expresivă. **6 puncte**
- C. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între *creativitate și imaginație*. **10 puncte**
- D. Ilustrați, printr-un exemplu concret, creativitatea inventivă. **6 puncte**
- E. Formulați un argument prin care să respingeți afirmația potrivit căreia *creativitatea reprezintă o trăsătură psihică autonomă a personalității umane*. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Următorul text conține concepte psihologice și evidențiază relații între ele:

Orientarea, direcționarea atenției spre un stimul sau altul este determinată atât de însușirile acestor stimuli cât și de așteptările și trăirile afective ale persoanei. Ceea ce provoacă emoții, ce are legătură cu pasiunile și sentimentele noastre va fi focalizat și selectat prioritar.

1. Precizați conținutul a două dintre conceptele psihologice la care face referire textul.

4 puncte

2. Prezentați, în aproximativ zece rânduri, o modalitate prin care gândirea este implicată în desfășurarea unuia dintre procesele/fenomenele psihice la care se referă textul dat.

6 puncte

3. Explicați modul specific în care interacționează componentele vieții psihice identificate în text și precizate la punctul 1., menționând totodată și categoria sau sistemul în care se încadrează fiecare.

10 puncte

B. Știind că *limbajul este format dintr-un sistem de semne, reguli, convenții care susțin nu numai comunicarea verbală, ci și ansamblul activităților sociale:*

1. Explicați specificul funcției ludice a limbajului.

6 puncte

2. Argumentați succint faptul că *funcțiile limbajului nu acționează izolat, ci sunt interdependente și se condiționează reciproc.*

4 puncte

Examenul de bacalaureat 2011
Proba E. d)
Proba scrisă la Psihologie

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

MODEL

- Se punctează oricare alte formulări/ modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la 10.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A.

a) câte 2 puncte pentru fiecare dintre cele 5 răspunsuri corecte, astfel:

1-A, 2-A, 3-F, 4-A, 5-A

5x2p=10 puncte

b) - transcrierea cuvântului/sintagmei care determină caracterul eronat al enunțului: de exemplu, *reprezentări*

5 puncte

- înlocuirea cuvântului/sintagmei astfel încât enunțul să devină adevărat: de exemplu, *senzații*

5 puncte

B. câte 3 puncte pentru precizarea oricăror două caracteristici ale tipului temperamental sangvinic, potrivit tipologiei lui I.P. Pavlov

2x3p=6 puncte

C. construirea unui enunț, corect din punct de vedere psihologic, care să evidențieze o relație între *percepție și reprezentare*

4 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. câte 2 puncte pentru menționarea oricăror doi factori care contribuie la dezvoltarea creativității (de exemplu, *educația, mediul social*)

2x2p=4 puncte

B. descrierea succintă a creativității expresive

6 puncte

C. - câte 1 punct pentru utilizarea fiecăruia dintre termenii dați în sensul specific psihologiei

2x1p=2 puncte

- evidențierea unei corelații existente între termenii dați

4 puncte

- coerența textului redactat

2 puncte

- încadrarea în limita de spațiu precizată

2 puncte

D. ilustrarea, printr-un exemplu concret, a creativității inventive

6 puncte

E. formularea unui argument prin care se respinge afirmația dată

4 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A

1. - câte 1 punct pentru menționarea oricăror două concepte psihologice la care face referire textul
2x1p=2 **puncte**
  - câte 1 punct pentru precizarea conținutului fiecărui concept menționat 2x1p=2 **puncte**
2. - prezentarea unei modalități prin care gândirea este implicată în desfășurarea unuia dintre procesele/ fenomenele psihice la care se referă textul dat **4 puncte**
  - încadrarea în limita de spațiu precizată **2 puncte**
3. - explicarea modului specific în care interacționează componentele vieții psihice, menționate la punctul 1 **6 puncte**
  - câte 2 puncte pentru menționarea categoriei sau sistemului în care se încadrează fiecare dintre componentele vieții psihice, menționate explicit la punctul 1 2x2p=4 **puncte**

B.

1. explicarea specificului funcției ludice a limbajului **6 puncte**
2. argumentarea succintă a faptului că *funcțiile limbajului nu acționează izolat ci sunt interdependente și se condiționează reciproc* **4 puncte**